

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

Τόμος Γ΄

ΣΧΟΛΙΚΟΣ

ΚΑΙ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Πίνακας περιεχομένων

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	^
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ	

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- 1.1. Σχολικός και επαγγελματικός προσανατολισμός ατόμων με ειδικές ανάγκες ή σχολικός και επαγγελματικός προσανατολισμός γενικά;
- 1.2. Διάρθρωση του περιεχομένου του έργου
- 1.3. Χαρακτηριστικά των ατόμων με αναπηρία: Εννοιολογικοί προσδιορισμοί.

2. ΕΝΝΟΙΑ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

- 2.1. Έννοια και σκοπός τού Σ.Ε.Π. γενικώς
- 2.2. Έννοια και σκοπός τού Σ.Ε.Π. Ατόμων με Αναπηρία
- 2.3. Πολιτική φιλοσοφία τού σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού ατόμων με αναπηρία.
- 2.4. Θεματική-αντικείμενο του Σ.Ε.Π. Ατόμων με Αναπηρία

3. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ

ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

- 3.1. Διάγνωση-Αξιολόγηση
 - 3.2. Δυνατότητες του εκπαιδευτικού συστήματος
 - 3.2.1 Εναλλακτικές και υποστηρικτικές μορφές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης
 - 3.3. Ιδιαιτερότητες των Ατόμων με Αναπηρία
 - 3.3.1 Λειτουργική αποκατάσταση και αναπροσαρμογή
 - 3.3.2 Η στάση και η συμμετοχή τού Ατόμου με Αναπηρία και του οικογενειακού περιβάλλοντός του
 - 3.3.3 Μέτρα για την πρόληψη ή τη μη επιδείνωση της αναπηρίας και των επιπτώσεών της
 - 3.4. Εργονομική διευθέτηση
 - 3.5. Η κοινωνική στάση και δράση
- 4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΤΟΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ Α.Μ.Ε.Α.**
- 4.1. Σχολική, επαγγελματική, οικονομική και κοινωνική ένταξη
 - 4.2. Η πολιτική της Ε.Ε. κατά τη δεκαετία του 2000
 - 4.3. Ευρωπαϊκό Κέντρο για την ανάπτυξη τής επαγγελματικής κατάρτισης (CEDEFOP)
 - 4.4. HANDYNET: Σύστημα πληροφόρησης της Ε.Κ. για τα προβλήματα των Ατόμων με Αναπηρία
 - 4.5. Ευρωπαϊκός Οδηγός Ορθής Πρακτικής
- 5. ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ, ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ**
- 5.1. Αναγκαιότητα και προετοιμασία
 - 5.2. Χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας και προϋποθέσεις ένταξης
 - 5.2.1 Χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας
 - 5.2.2 Προϋποθέσεις ένταξης στην αγορά εργασίας
 - 5.3. Προβλήματα του γενικού πληθυσμού
 - 5.4. Εναλλακτικές μορφές επαγγελματικής απασχόλησης
- 6. ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ**
- 6.1. Μέσα αξιολόγησης και προϋποθέσεις εφαρμογής τους
 - 6.2. Μέσα επιλογής για την επαγγελματική κατάρτιση προσώπων με νοητικά προβλήματα
- 7. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ Σ.Ε.Π. ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ**
- 7.1. Ο Σ.Ε.Π. Α.Μ.Α. στην Ελλάδα – Εξελικτική πορεία
 - 7.2. Έλλειψη οργάνωσης και εμπειρίας
 - 7.3. Ανθρώπινο δυναμικό: Η εκπαίδευση και κατάρτιση συμβούλων Σ.Ε.Π. Α.Μ.Α.
- 8. ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΚΕΝΤΡΑ**
- 8.1. Κέντρα Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης
 - 8.1.1 Ίδρυση, σκοπός, οργάνωση
 - 8.1.2 Προσωπικό Κ.Δ.Α.Υ.
 - 8.1.3 Κριτική θεώρηση
- 9. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ**

10. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ-ΠΡΟΤΑΣΗ

- 10.1. Γενικές αρχές που πρέπει να διέπουν το έργο του σύμβουλου Σ.Ε.Π. Α.Μ.Α.:

11. Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ Σ.Ε.Π. Α.Μ.Α.**12. Η ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΗΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ
ΕΝΟΣ ΛΟΓΟΠΕΔΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ**

- 12.1. Σκοπός και οργάνωση του Κέντρου
- 12.2. Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός
- 12.3. Η στήριξη στους μαθητευομένους κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής κατάρτισης
- 12.4. Επαγγελματική κατάρτιση και αποκατάσταση για τους νέους εκτός μαθητείας

**13. ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΠΡΟΣΩΠΑ
ΜΕ ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ**

- 13.1. Σκοπός, οργάνωση, στρατηγική, πληθυσμός
- 13.2. Εργαστήριο για άτομα 18 - 28 ετών. Προοπτικές 2000
 - 13.2.1 Αποστολή του εργαστηρίου
 - 13.2.2 Σύνθεση της εκπαιδευτικής ομάδας
 - 13.2.3 Οργάνωση του εργαστηρίου
- 13.3. Η Αξιολόγηση Ν.Σ.Κ.
 - 13.3.1 Εισαγωγικά
 - 13.3.2 Η αξιολόγηση εγκεφαλικών, συναισθηματικών, κινητικών αναπηριών
- 13.4. Προετοιμασία της συνέχειας
- 13.5. Αντί συμπεράσματος

**14. ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ
ΝΕΩΝ ΜΕ ΣΟΒΑΡΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ
ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ «ΕΦΑΛΤΗΡΙΟΥ
ΝΕΩΝ»**

- 14.1. Σκοπός και οργάνωση της Υπηρεσίας
- 14.2. Ψυχοκοινωνικά χαρακτηριστικά των νέων που δέχεται το Κέντρο
 - 14.2.1 Τα γενικά χαρακτηριστικά των νέων που γίνονται δεκτοί στο Κέντρο
 - 14.2.2 Τα ειδικά χαρακτηριστικά των νέων που συμβουλευόμαστε το Κέντρο
- 14.3. Πλαίσιο και μεθοδολογία παρέμβασης
 - 14.3.1 Το πλαίσιο παρέμβασης: ορισμός, στόχοι, αρχές
 - 14.3.2 Οργάνωση, μεθοδολογία και μέσα παρέμβασης
- 14.4. Η αξιολόγηση του μηχανισμού ένταξης
- 14.5. Ανακεφαλαίωση -συμπέρασμα

**15. ΕΙΔΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΜΕ ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ**

- 15.1. Τι προσφέρουν τα Κέντρα Ενημέρωσης και Προσανατολισμού
- 15.2. Το Ειδικό Κέντρο Ενημέρωσης και Προσανατολισμού στη Γαλλία για νέους με σωματικές αναπηρίες
- 15.3. Τα χαρακτηριστικά των προσώπων με τα οποία ασχολείται το Κέντρο
- 15.4. Τι προσφέρει το Ειδικό Κέντρο
- 15.5. Μέσα που χρησιμοποιούνται στο Ειδικό Κέντρο
- 15.6. Η σχέση του συμβούλου με τον νέο με ειδικές ανάγκες: Συνιστώσες και προεκτάσεις τής συνέντευξης
- 15.7. Πρόσθετες ενέργειες του ειδικού Κέντρου
- 15.8. Το ιστορικό παρακολούθησης ενός νέου που συμβουλευτήκε το Κέντρο

16. ΜΙΑ ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

- 16.1. Εισαγωγή
- 16.2. Στόχοι της μεθόδου και πορεία εφαρμογής
- 16.3. Μέσα εφαρμογής της μεθόδου εκτίμησης της εργασιακής ικανότητας
 - 16.3.1 Διανοητικά Κριτήρια
- 16.4. Αξιολόγηση
- 16.5. Το προφίλ ικανοτήτων
- 16.6. Το προφίλ εργασιακών απαιτήσεων
- 16.7. Σχολιασμός των αποτελεσμάτων και σύγκριση των προφίλ
- 16.8. Πολλαπλασιαστικά οφέλη
- 16.9. Γενικό συμπέρασμα

17. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΝΟΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΙΔΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

- 17.1. Στόχοι, δραστηριότητες, προϋποθέσεις εισαγωγής
- 17.2. Λειτουργική δομή και ανθρώπινο δυναμικό
- 17.3. Τρόπος, μορφή και αντικείμενα επαγγελματικής κατάρτισης
- 17.4. Υπηρεσία συνεχούς εξυπηρέτησης

18. ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- 18.1. Εισαγωγή
- 18.2. Προσαρμογές των παιδαγωγικών πρακτικών
 - 18.2.1 Εργονομικές ρυθμίσεις
 - 18.2.2 Εξατομικευμένη βοήθεια
 - 18.2.3 Μέτρα επωφελή και για τους άλλους μαθητές
 - 18.2.4 Παιδαγωγικές προσαρμογές γενικής εφαρμογής, αμοιβαία επωφελείς
 - 18.2.5 Παραδείγματα συνδυασμένων προσαρμογών και παρεμβάσεων
- 18.3. Συνεργασία μεταξύ ενήλικων που παρεμβαίνουν στην ένταξη
 - 18.3.1 Ενδοσχολική συνεργασία
 - 18.3.2 Αντικείμενο της συνεργασίας με εξωσχολικούς ειδικούς
 - 18.3.3 Οφέλη που προκύπτουν για τους διδάσκοντες: Μεταβολή στη θεώρηση της αναπηρίας και των παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες
- 18.4. Επίλογος
 - 18.4.1 Ενδεικτική βιβλιογραφία

19. ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

- 19.1. Πρόσωπα με κινητικά προβλήματα
- 19.2. Πρόσωπα με αισθητηριακά προβλήματα
- 19.3. Πρόσωπα με νοητική ανεπάρκεια
- 19.4. Λοιπές Αναπηρίες

20. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ Ο.Α.Ε.Δ. ΥΠΕΡ ΤΩΝ Α.Μ.Α. ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΣ ΕΠΟΠΤΕΥΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΟΣ ΦΟΡΕΑ

- 20.1. Τοποθέτηση Α.Μ.Ε.Α. σε θέσεις εργασίας
- 20.2. Επαγγελματικός προσανατολισμός
- 20.3. Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης για ειδικές ομάδες

21. ΑΝΑΠΗΡΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ: ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ**22. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ**

22.1. Ελληνόγλωσση

22.2. Ξενόγλωσση

23. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

23.1. Ελληνόγλωσση

23.2. Ξενόγλωσση

Ευρετήριο πινάκων και γραφημάτων

Πίνακας 1. Πρότυπο Διεθνούς Ταξινόμησης των Βλαβών, Αναπηριών και Μειονεξιών

Πίνακας 2. Επίπεδα συμπεριφοράς

Πίνακας 3. Βαθμίδες αξιολόγησης των κριτηρίων

Πίνακας 4. Ανάλυση της 3βάθμιας κλίμακας βαθμολόγησης

Πίνακας 5. Έλλειψη σύμπτωσης ικανοτήτων και απαιτήσεων

Πίνακας 6. Σύμπτωση ικανοτήτων και απαιτήσεων

Γράφημα 1. Μορφή κατάρτισης που ολοκλήρωσαν 65 απόφοιτοι του Κέντρου κατά την περίοδο 1978 - 1995